

Sygn. akt I ACa 725/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 listopada 2014r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSA Małgorzata Dzieciołowska (spr.)</i>
Sędziowie:	<i>SA Wincenty Ślawski</i> <i>SO del. Ryszard Badio</i>
Protokolant:	st. sekr. sądowy Jacek Raciborski

po rozpoznaniu w dniu 25 listopada 2014 r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa **D. F.**

przeciwko **(...) Spółce Akcyjnej w W.**

o odszkodowanie

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 20 lutego 2014r. sygn. akt I C 1207/11

1. oddala apelację;

2. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz D. F. kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 lutego 2014 r. Sąd Okręgowy w Płocku zasądził od pozwanego zakładu ubezpieczeń na rzecz powoda kwotę 200.000 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 24 maja 2011 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 6.117 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu i nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Płocku od strony pozwanej kwotę 19.137,88 złotych tytułem zwrotu kosztów sądowych (k 374).

Sąd pierwszej instancji wskazał, że w dniu 6 grudnia 2010r. powód zawarł z pozwanym zakładem ubezpieczeń umowę obowiązkowego ubezpieczenia budynków wchodzących w skład gospodarstwa rolnego od ognia i innych zdarzeń losowych. Kurnik nr 1 został ubezpieczony na sumę 200.000 złotych, przy czym strony określiły 70% zużycia, kurnik

nr 2 - na sumę 450.000 złotych, gdzie określono zużycie na 30% oraz magazyn - na sumę 50.000 zł, uzgadniając jego zużycie na 30%. Po uwzględnieniu zniżek, powód zapłacił składkę w wysokości 2.565 złotych.

W dniu 2 marca 2011 r. w kurniku nr 1 wybuchł pożar. Podczas gaszenia, zniszczeniu uległ również przylegający do niego magazyn.

Wartość rynkowa budynku służącego do hodowli drobiu (kurnik nr 1) w dniu szkody wynosiła 255.595 złotych, zaś wartość jego pozostałości 65.535 złotych. Wartość rynkowa magazynu została oszacowana na 49.630 złotych, zaś wartość pozostałości po nim - 29.182 złotych.

Wartość odtworzeniowa nakładów na odbudowę kurnika, przy założeniu, że pozostałości tego budynku nie mogą być wykorzystane, wynosi 410.863,26 złotych, w tym: roboty rozbiórkowe 64.677,26 złotych, roboty budowlane po uwzględnieniu zużycia technicznego 297.978,10 złotych, system hodowlany i oświetlenie 48.207,90 złotych.

Sąd okręgowy odnosząc się do twierdzeń strony pozwanej podniósł, że określenie zużycia budynków, które są objęte ubezpieczeniem nie powinno być przedmiotem umowy, ponieważ jest to element stanu faktycznego. Określenie wartości ma to znaczenie, że powód nie może od ubezpieczyciela zażądać odszkodowania powyżej 200.000 złotych (co do kurnika) i powyżej 50.000 złotych (co do magazynu).

Kurnik przeszedł kapitalny remont przed zawarciem umowy ubezpieczenia oraz został wyposażony w system hodowlany. Wpisanie w polisie zużycia kurnika na 70% nie może rzutować na wysokość odszkodowania.

Art. 70 ust. 1 ustawy z 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jedn. Dz. U. 2013 r., poz. 392) przewiduje, że sumę ubezpieczenia, odrębnie dla każdego budynku rolniczego, ustala ubezpieczający z zakładem ubezpieczeń. Wprawdzie ust. 2 pkt 1 tego artykułu stanowi, że suma ubezpieczenia budynku rolniczego może odpowiadać wartości rzeczywistej tego budynku, przez którą rozumie się wartość w stanie nowym w dniu zawarcia umowy, pomniejszoną o stopień zużycia budynku rolniczego, ale nie można na tej podstawie wnosić, że można ustalać stopień zużycia budynku dowolnie, jak również, że nie ma możliwości ustalenia sumy ubezpieczenia poniżej rzeczywistej wartości budynku.

Sąd pierwszej instancji nie podzielił poglądu pozwanego, zgodnie z którym zainstalowany w kurniku system hodowlany jest ruchomością, która nie została objęta umową ubezpieczenia. W myśl art. 47 kc część składowa rzeczy nie może być odrębnym przedmiotem własności i innych praw rzeczowych. Częścią składową rzeczy jest wszystko, co nie może być od niej odłączone bez uszkodzenia lub istotnej zmiany całości albo bez uszkodzenia lub istotnej zmiany przedmiotu odłączonego. Przedmioty połączone z rzeczą tylko dla przemijającego użytku nie stanowią jej części składowych.

(...) hodowlany został założony w kurniku na stałe, zgodnie z jego przeznaczeniem, a nie dla przemijającego użytku. Wprawdzie możliwe jest jego zdemontowanie, ale nie jest to wystarczające kryterium umożliwiające ocenę co do charakteru rzeczy. Dla jego ponownego zainstalowania konieczne byłoby poniesienie dodatkowych nakładów.

Drugim kryterium pomocniczym dla określenia roli określonych ruchomości jest zachowanie istoty działania budynku. Montaż urządzeń do produkcji drobiu (poidła, paszociągi, wentylatory, nagrzewnice) związany był z kierunkiem produkcji w gospodarstwie rolnym powoda, tj. z funkcją budynku. W przypadku zmiany profilu hodowli, urządzenia te byłyby nieprzydatne. W związku z tym należy uznać, że zdemontowanie urządzeń do produkcji drobiu spowodowałoby zmianę przeznaczenia budynku. Uznał wobec tego, że system hodowlany w kurniku, który uległ zniszczeniu, był jego częścią składową i przyjął, że był on objęty ubezpieczeniem.

Sąd okręgowy zaakceptował natomiast stanowisko pozwanego, że dla ustalenia wysokości odszkodowania należy odnosić się do szkody rzeczywistej, czyli poprzez ustalenie wartości nakładów niezbędnych dla odtworzenia budynków. Art. 68 ust. 1 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych stanowi, że wysokość szkody ustala się na

podstawie cenników stosowanych przez zakład ubezpieczeń, ustalenie wysokości szkody na podstawie tych cenników następuje w każdym przypadku niepodjęcia odbudowy, naprawy lub remontu budynku. Pozwany zakład ubezpieczeń posługuje się cennikami S., dlatego też biegła z zakresu szacowania nieruchomości posłużyła się takimi cennikami i dokonała wyceny nakładów metodą odtworzeniową.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych wysokość szkody w budynkach rolniczych zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub odbudowy.

W oparciu o opinię biegłego z zakresu budownictwa, sąd pierwszej instancji uznał, że jakkolwiek pozostałe ściany i fundamenty są w złym stanie technicznym nie wskutek działania ognia, lecz z przyczyn naturalnych, to jednak nie mogą służyć do odbudowy. Spełniały one swoją rolę w sytuacji, kiedy stanowiły element całości budynku. Obecnie ich wykorzystanie nie jest niemożliwe, ale jednak nieuzasadnione w świetle zasad sztuki budowlanej i nieracjonalne pod względem ekonomicznym.

Z tych powodów, sąd okręgowy przyjął, że wskutek pożaru powód poniósł szkodę całkowitą, zarówno co do budynku magazynu, jak i kurnika.

Wysokość odszkodowania powinna wynosić w tej sytuacji 250.000 złotych, z czego 200.000 złotych za szkodę w postaci zniszczenia kurnika i 50.000 złotych za szkodę poniesioną na skutek zniszczenia magazynu. Pozwany wypłacił kwotę 49.260,81 złotych, zatem powinien dopłacić jeszcze 200.739,19 złotych, ale przy uwzględnieniu treści art. 321 kpc zasądził zażadaną kwotę 200.000 złotych.

Odsetki ustawowe sąd pierwszej instancji zasądził od tej kwoty od dnia 24 maja 2011 r. Stwierdził, że pozwany zawiadomił powoda o wysokości przyznanego mu odszkodowania pismem z 24 maja 2011 r. Najpóźniej w tym dniu zakład ubezpieczeń wyjaśnił wszelkie wątpliwości niezbędne dla ustalenia wysokości świadczenia i co najmniej od tego momentu znajdował się w zwłóce (k 379 do 388).

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku złożyło (...) SA, Oddział w P.. Strona pozwana zaskarżyła wyrok w części tj. co do kwoty 194.301,45 złotych (w punkcie 1), tj. ponad kwotę 5.698,55 złotych oraz rozliczenia kosztów (punkty 2 i 3) w oparciu o zarzuty:

- naruszenia prawa materialnego przez niewłaściwe zastosowanie art. 361 § 1 kc oraz art. 68 ust. 1 pkt 1 i ust. 4 oraz art. 69 pkt 1, art. 70 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych przez zasądzenie na rzecz powoda kwoty 194.301,45 złotych,
- sprzeczności istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego przez przyjęcie - z naruszeniem zasady swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 kpc) - wbrew ustaleniom opinii biegłego J. K., że stan kurnika nie kwalifikował się do zastosowania w umowie ubezpieczenia 70% stopnia zużycia.

W konkluzji apelacji skarżąca spółka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku (punkt 1) i oddalenie powództwa ponad 5,698,55 złotych, tj. co do kwoty 194.301,45 złotych oraz rozstrzygnięcie w zakresie kosztów stosownie do rozstrzygnięcia co do należności głównej i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu za drugą instancję według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie przedmiotowego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi okręgowemu, przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego jako kosztów procesu (k 394 do 395).

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od strony pozwanej na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w drugiej instancji wg norm przepisanych (k 400 do 403).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 805 kc przez umowę ubezpieczenia zakład ubezpieczeń zobowiązuje się spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Obowiązek ten aktualizuje się wówczas, gdy ubezpieczający udowodni, że zaistniał wypadek przewidziany umową ubezpieczenia, że powstała szkoda w wykazywanej przez niego wysokości oraz istnienie związku przyczynowego pomiędzy tymi zdarzeniami.

Odszkodowanie z ubezpieczenia mienia musi odpowiadać wysokości szkody oraz mieścić się w granicach sumy ubezpieczenia. Z kolei, suma ubezpieczenia to określona w umowie ubezpieczenia kwota pieniężna stanowiąca górną granicę świadczenia zakładu ubezpieczeń, której wysokość winna odpowiadać wartości ubezpieczonego mienia wyrażonej w pieniądzu. Przy szacowaniu wysokości szkody zastosowanie znajdują reguły z art. 361 § 2 kc z modyfikacjami wynikającymi z art. 68-69 ustawy z 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, dotyczącymi raczej metody ustalania wysokości szkody aniżeli celu, który ma zrealizować odszkodowanie (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2009 r., II CSK 112/09 LEX nr 530581 i M. Prawn. 2009/20/1083 i wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 13 września 2012 r., I ACa 233/12, LEX nr 1254470).

Sumę ubezpieczenia ustala się zgodnie z zasadami wskazanymi w art. 70 ust. 2 pkt 1 lub 2. W wypadku budynków nowych lub których stopień zużycia technicznego nie przekracza 10%, suma ubezpieczenia odpowiada wartości budynku w stanie nowym (suma ubezpieczenia w wartości nowej). W wypadku budynków o większym stopniu zużycia, suma ubezpieczenia odpowiada rzeczywistej wartości tego budynku, przez którą rozumie się wartość w stanie nowym w dniu zawarcia umowy, pomniejszoną o stopień zużycia budynku rolniczego (suma ubezpieczenia w wartości rzeczywistej). Normy zużycia budynków, zgodnie z art. 70 ust. 4 określa się stosownie do przepisów prawa budowlanego.

Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jedn. Dz.U.2013 r., poz. 392 z późn. zm.). Umowę zawartą z naruszeniem przepisów ustawy uważa się za zawartą w kształcie zgodnym z tymi przepisami. W takiej sytuacji faktyczna treść stosunku prawnego odbiegałaby od ustaleń przyjętych między stronami i ubezpieczony mógłby dochodzić odszkodowania po prostu jako wykonania zobowiązania przez ubezpieczyciela. Możliwe jest jednak uznanie, że uzgodniona suma ubezpieczenia ma charakter wiążący i ostateczny. Jej ustalenie na zbyt niskim poziomie może ewentualnie zrodzić odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu czynności agencji przez agenta ubezpieczeniowego reprezentującego ubezpieczyciela. Konsekwencje odszkodowawcze tej sytuacji reguluje art. 11 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz. U. Nr 124, poz. 1154 z późn. zm.).

Rozpatrując ofertę ubezpieczającego agent ubezpieczeniowy sporządza wniosek ubezpieczeniowy, w którym określa zakres i przedmiot ochrony ubezpieczeniowej, bądź wystawia jedynie polisę. Przed ich wystawieniem powinien dokonać czynności przygotowawczych zmierzających do zawarcia umowy. Z racji wykonywanych obowiązków musi uwzględniać, badając stan faktyczny, obowiązujące przepisy ubezpieczeniowe (art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym, Dz. U. z 2003 r., Nr 124, poz. 1154 ze zm. w zw. z art. art. 6 i 10 ust. 1 ustawy 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, tekst jedn. Dz.U.2013 r., poz. 392 z późn. zm.). Dokonanie tego typu czynności wynika z przewidzianej w art. 8 ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym miary staranności określonej w art. 355 § 2 kodeksu cywilnego oraz dobrych obyczajów. Konsekwencją niedochowania tego obowiązku jest odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń przewidziana w art. 11 ust. 1 ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym (por. z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 19 marca 2009 r., I ACa 141/09, niepubl. i powołane w nim orzecznictwo: wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 12 stycznia 2007 r., IV CSK 307/06, opubl. LEX nr 238967, 14 lipca 2006 r., II CSK 64/06, opubl. LEX nr 445263 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 15 lipca 2003 r., I ACa 729/03, opubl. OSA 2004/12/42).

Ocena, czy umowa ubezpieczenia jest zgodna czy nie ze złożonym przez ubezpieczającego wnioskiem ubezpieczeniowym, nie należy do zakresu oceny dowodów, regulowanej w art. 233 kpc, lecz do oceny przesłanek stosowania prawa materialnego - art. 811 § 1 kc. Ocena zasadności zarzutu naruszenia art. 811 § 1 kc jest uzależniona od prawidłowego ustalenia treści oferty i umowy, co wymaga wykładni oświadczeń woli przy użyciu reguł art. 65 kc i 385 § 2 kc.

Prawidłowa, pełna i wszechstronna wykładnia umowy nie może pomijać treści zwerbalizowanej na piśmie, choć zależy również od okoliczności wynikającej z konkretnej sprawy, zakresu i rodzaju ubezpieczenia. Użyte (napisane) sformułowania i pojęcia, a także sama systematyka i struktura aktu umowy są istotnym wykładnikiem woli stron, pozwalają ją poznać i ocenić. W sytuacji, gdy wniosek taki nie został sporządzony na piśmie konieczne jest uwzględnienie wszystkich okoliczności pozwalających określić warunki przedstawione przez składającego ofertę oraz zachowań pośrednika ubezpieczeniowego.

Treść wystawionej przez agenta reprezentującego zakład ubezpieczeń polisy (k 17) przesądza, że wiedział on o rolniczym charakterze budynków oraz sposobie ich wykorzystania. W polisie wpisano, że jest to „kurnik” (poz. 1) o powierzchni 37/15 metrów z kamienia, budynek pokryty jest blachodachówką. Ten opis wskazuje, że był to obiekt budowlany w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (tekst jedn. Dz. U. 2013 r., poz. 1409 z późn. zm). Jego wykorzystanie zostało w umowie bardzo precyzyjnie określone. Istniejący w nim system hodowlany musiał być więc jego elementem decydującym o przeznaczeniu i wraz z nim podlegał ubezpieczeniu. Inaczej w umowie nie wskazywano by na rodzaj prowadzonej w nim hodowli. Stan techniczny budynku i jego wyposażenie musiał być przedmiotem badania przez osobę zawierającą umowę z powodem. Nie można zatem przyjąć, w świetle art. 65 § 2 kc, że przedmiotem umowy był inne niż kurniki i magazyn obiekty budowlane. Nie były to abstrakcyjne budynki rolnicze tylko właśnie te, które znajdowały się na nieruchomości powoda, określone przez charakter budynku i jego powierzchnię. Z opinii biegłej M. K. (1) wynika jednoznacznie, że ze względów funkcjonalnych decydować powinno kryterium przeznaczenia budynku, co przesądza o uznaniu systemu hodowlanego znajdującego się w kurniku za część składową obiektu, objętą ubezpieczeniem (k 239). Zdemontowanie urządzeń systemu powodowałoby, że budynek nie byłby przydatny dla prowadzenia działalności. Montaż tych urządzeń jest związany z czynnikiem produkcji i funkcji budynku. Oba kryteria w ocenie biegłej przesądzą o przyjęciu, że budynek bez systemu hodowlanego nie funkcjonowałby jako kurnik, ale decydujące jest kryterium istoty działania i ono przesądziło ostatecznie o postawionym wniosku (k 239 i k 170 do 172).

Jak już wcześniej wskazano wpisanie stopnia zużycia budynku powinno podlegać weryfikacji przez agenta w oparciu o przepisy prawa budowlanego. Czynności te nie były dokonane przez obie strony umowy prawidłowo (k 370 do 371 zeznania powoda przesłuchanego w charakterze strony). Z opinii biegłej M. K. wynika, że budynek był po remoncie dokonanym w oparciu o ściany, które pozostały i zostały wykorzystane. Zakres przeprowadzonego remontu, jego charakter potwierdziły również zeznania świadków: A. F. (k 132 do 134) i Ł. F. (k 134 do 135). Wynika też ze złożonych przez powoda faktur (k 82 do 102) oraz informacji firmy, która montowała w budynku urządzenia (k 125 do 126). Dokumenty te nie były przez agenta badane, jak też rzeczywisty stan budynku.

Art. 233 § 1 kpc stanowi o zakresie oceny wiarygodności zgromadzonych w sprawie dowodów, dając wyraz obowiązywaniu zasady swobodnej oceny dowodów. Granice tej oceny wyznaczają czynniki: logiczny, ustawowy i ideologiczny. Skarżący przedstawiając zarzut obraży tego przepisu powinien wykazywać, posługując się argumentami jurydycznymi, że sąd pierwszej instancji rażąco naruszył ustanowione w wymienionym przepisie zasady oceny wiarygodności i mocy dowodów oraz naruszenie to mogło mieć wpływ na wynik sprawy. W petitum apelacji i jej uzasadnieniu takiego wyводу nie zawarto. Twierdzenia skarżącego opierają się na zaprzeczeniu zasadności wniosków wyprowadzonych przez sąd pierwszej instancji bez odniesienia do konkretnych dowodów przeprowadzonych w sprawie. Analiza jedyne dowodu w niej powołanego, tj. dowodu z opinii biegłego J. K. (2) (k 247 do 277 i k 299 do 301) prowadzi do odmiennych wniosków niż przedstawione w złożonym środku odwoławczym. Biegły wskazał wprawdzie, że na skutek pożaru mury i fundamenty nie ucierpiały do poziomu ok. 0,8 m (k 276 do 277), ale nie zmieniło to jego wniosku, że odbudowa i wykorzystanie pozostałości nie jest wskazane i ekonomicznie uzasadnione.

Biegły zaznaczył, że mury i fundamenty są w złym stanie technicznym. Funkcjonowałyby dalej, gdyby nie uległa zniszczeniu w wyniku pożaru pozostała część budynku (byłyby użytkowane zgodnie z przeznaczeniem), ale stan obecny budynku przekracza 70% zużycia (k 300). Budynek, który się na nich opierał nie istnieje. Ocena pozostałości wskazuje, że fundamenty nie spełniają wymogów wytrzymałości. Brak izolacji poziomej. Te czynniki przesądziły o postawieniu przez biegłego J. K. wniosku o braku zasadności odbudowy. Zdaniem biegłego pozostałości należy rozebrać. Wnioski opinii biegłej M. K. są zbieżne z wnioskami biegłego J. K.. Biegła wyliczyła na podstawie wniosków biegłego wartość pozostałości, które należałoby rozebrać przy przyjęciu niezasadności ekonomicznej odbudowy (k 370 i k 337 do 339). Podniosła przy tym, że jeśli faktycznie zużycie wynosiło 70%, to budynek nadawałby się do rozbiórki (k 241), co wprawdzie w odniesieniu do stanu obecnego, ale wynika również z opinii biegłego J. K.. Zastrzeżenia te nie spowodowały błędnych wyliczeń przez biegłą. Dokonała obliczenia stanu każdego elementu w oparciu o stan zużycia i jego wiek (k 370 i tabela zawarte w obu opiniach z uwzględnieniem 1/2, 3/4, czy 50% i 70%). Strona pozwana w toku postępowania pierwszoinstancyjnego i w postępowaniu odwoławczym nie kwestionuje wniosków opinii biegłych a ich zasadniczym elementem jest brak ekonomicznej zasadności odbudowy. Stwierdzenia biegłego J. K. o stanie fundamentów i wpływie ich wieku na ich stan istotny dla odbudowy nie zmieniają pominiętego przez stronę skarżącą wskazania, że mogłyby nadal przy braku pożaru funkcjonować, jako fragment całego budynku i być użytkowane bez wpływu na prowadzoną działalność. Czynnikiem powodującym ich bezużyteczność jest zatem pożar a nie ich wiek i stan zużycia. Z punktu widzenia art. 361 § 1 kc w zw. z art. 68-69 ustawy z 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych powołanie się na wnioski biegłego J. K. przez apelującego nie może odnieść zamierzonego skutku.

Ustalenia faktyczne dokonane przez sąd okręgowy opierały się na prawidłowo przeprowadzonym postępowaniu dowodowym, którego zakres został wyznaczony wnioskami stron. Zbadanie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, zwłaszcza zestawienie treści opinii obu biegłych doprowadziło do ocen zbieżnych z wyprowadzonymi przez sąd pierwszej instancji. Ustalenia faktyczne zamieszczone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku sąd odwoławczy uznał zatem za własne.

W oparciu o te ustalenia faktyczne należało przyjąć, że przy zakresie obowiązków, jakie obciążały ubezpieczyciela z mocy art. 6 i 70 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jedn. Dz.U.2013 r., poz. 392 z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz. U. Nr 124, poz. 1154 z późn. zm.) zamieszczona w umowie wartość budynków była pomiędzy stronami wiążąca. Biegła M. K. wskazała na szacunkowość opracowanych wartości w przedstawionych w opinii wariantach (k 370, k 349 do 350). Szkoda w jej ocenie nie miałaby charakteru całkowitego, jeśli przyjąć, że można wykorzystać fundamenty i część ścian, ale takiego dowodu w sprawie nie przeprowadzono (k 371).

Odtworzenie budynku, które obejmuje rozebranie, a następnie „odtworzenie właściwe” wiąże się właśnie z pojęciem odbudowy. Zasadnicza różnica wynika z występującego w przypadku odbudowy faktu, uprzedniego w stosunku do samego aktu odtworzenia, rozebrania określonych zużytych fragmentów obiektu. Konieczność rozebrania „pozostałości” wyklucza możliwość potraktowania całości robót za prace remontowe („remont” w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego i prawa budowlanego - por. z wyrokiem WSA w Gdańsku z dnia 26 marca 2014 r., (...) SA/Gd 954/13, LEX nr 1471212).

Mając powyższe okoliczności na względzie, na podstawie art. 385 kpc, Sąd Apelacyjny w Łodzi orzekł jak w punkcie 1 sentencji.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc i art. 391 § 1 kpc, przy uwzględnieniu wartości przedmiotu zaskarżenia oraz § 6 pkt 6 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokatów oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461).